

Nr 114.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.; given Stockholms slott den 25 februari 1944.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

GUSTAF.

Axel Gjöres.

F ö r s l a g

till

L a g

**om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående
vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.**

Härigenom förordnas, att lagen den 30 december 1939 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., vilken jämlikt lag den 16 april 1943 (nr 187) gäller till och med den 30 juni 1944, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1945.

---

*Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 11 februari 1944.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS,
MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, RO-
SANDER, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för utrikesdepartementet, statsministern Hansson, samt chefen för justitiedepartementet och t. f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Quensel, anför t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Rosander.

Lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. gäller, enligt lag den 16 april 1943, nr 187, till och med den 30 juni 1944. Enligt förstnämnda lag äger Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden förordna, att utfästelse, som innebär inskränkning i friheten att till riket införa eller ur riket utföra eller inom riket förfoga över varor eller att fortskaffa eller eljest befordra varor till eller från riket eller inom riket, skall, där inskränkningen är eller kan antagas vara av beskaffenhet att tjäna främmande makts intresse, icke vara gällande med mindre tillstånd till utfästelsen lämnats. Under tid, då riksdagen ej är samlad, äger Kungl. Maj:t meddela provisoriskt förordnande i förenämnda hänseende. Genom förordning den 30 december 1939, nr 952, har Kungl. Maj:t med samtycke av 1939 års urtima riksdag (skrivelse nr 21) meddelat i lagen avsett förordnande att gälla tills vidare.

Tillstånd som i lagen avses lämnas, för särskilda fall eller i därom utfärdade kungörelser, av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t därtill bemyndigar. Har tillstånd meddelats och utfästelsen förty blivit gällande, medför det straffpåföljd för vederbörande att handla i strid mot utfästelsen.

Genom brev till statens handelskommission den 30 december 1939 (S. F. S. nr 953) har Kungl. Maj:t bestämt, bland annat, att det skall ankomma på kommissionen att för särskilda fall meddela tillstånd till utfästelse enligt ifrågavarande lag, att emellertid ärende, som nyss sagts, skall av kommissionen med eget utlåtande underställas Kungl. Maj:ts prövning, när ärendet rör fråga av principiell betydelse eller allmän räckvidd eller kommissionens ordförande eljest finner ärendet vara av sådan beskaffenhet att underställning lämpligen bör ske, samt att, där kommissionen finner omständigheterna

föranleda utfärdande av sådan kungörelse, som omförmäles i lagen, kommissionen har att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag i ämnet. Med stöd av förenämnda bemyndigande har kommissionen i ett stort antal fall lämnat tillstånd till utfästelse, varom här är fråga. Efter förslag av handelskommissionen har vidare Kungl. Maj:t genom särskilda kungörelser lämnat generellt tillstånd till vissa utfästelser enligt förevarande lag, däribland genom kungörelse den 1 augusti 1940 (nr 738) till sådan utfästelse, som avgives av importör och angår från Schweiz förvärvade varor, samt genom kungörelse den 14 januari 1944 (nr 4) till sådan utfästelse, som avgives av exportör och angår svensk vara som befordras genom Tyska riket eller av Tyska riket besatta områden till Spanien eller Portugal eller i så kallad lejdtrafik från Göteborg. Såsom förutsättning för de sålunda av Kungl. Maj:t lämnade tillstånden gäller, att utfästelsen överensstämmer med vid vederbörande kungörelse fogat formulär.

Departementschefen. Under rådande förhållanden föreligger alltjämt behov av en lagstiftning av förevarande slag. Med hänsyn härtill bör lagens giltighetstid förlängas, förslagsvis till och med den 30 juni 1945.

På grund härav har inom folkhushållningsdepartementet upprättats förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ifrågasvarande lagförslag, av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar¹, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Siv Schiöler.

---

¹ Denna bilaga, vilken är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 22 februari 1944.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden   ALSÉN,
                             LIND,
regeringsrådet   EKLUND,
justitierådet   ERICSSON.

Enligt lagrådet den 19 februari 1944 tillhandakommet utdrag av protokoll över folkhushållningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 februari 1944, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av t. f. byråchefen för lagärenden i folkhushållningsdepartementet hovrättsrådet Ingvar Lindell.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Bertil Crona.

*Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 25 februari 1944.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för justitie- och handelsdepartementen anmäler chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Gjöres, lagrådets den 22 februari 1944 avgivna utlåtande över det den 11 februari 1944 till lagrådet remitterade förslaget till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.*; därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Sven Persson.